

Misjoniteated

Nr. 5.

Tallinnas, 1929.

8. aastakäik.

Roguduse ilmalikufs muutmise hädasoht.

Jumala kogudus ajub küll maailmas, aga ta ei ole maailmast. Wahe koguduse ja maailma wahel näib olema juurem, kui wahe lihliku Iisraeli ja paganate wahel. Sõna: „kogudus“ tähendab algkeeles: „väljakutjutud“. Wanaseaduse ajal oli lihalik päritolu ja ümberlõikamine üldise eraldumise tundemärgid, kuna uuseaduse ajal jumalik kutse meid maailmast eraldab. Maailm ei tunne meid mitte, sest tema ei tunne ei Iisa ega Poega. Sel määral, mil mõõdul me enda taewase Iisa sõna kuuleme, oleme ka maailmast lahutatud. „Kui keegi maailma armastab, siis selle sees ei ole mitte Iisa armastust.“ 1. Joan. 2, 15.

Wana Iisraeli keskel awaldus ilmalikufs muutmine paganatega ühinemise ja nende kommete ning ebajumala teenistuse wiiside omandamise läbi. Kui Jumal oma rahwa äralangemise pärast wangi wiia lasi, siis muutus küll lehefülg — kuid siiski jäi kõik wana wiisi.

Iisrael julgus siis enda täiesti kõikide rahwaste eest, ja langes niisuguse fanatistlike wadetega templiteenistusesse, et isegi Kristus nende poolt jumalakartamataks tembeldata. Nad tahtsid ilma sisemise wagaduseta, lihliku tuliduse läbi, endid endise maailmalikkuse eest hoida. Wagaduse wälimine rõhutamine pidi nüüd sisemist puudust täitma. Niisuguses kiriklikkuses on Jumalast kaugel wiibimine sama suur, kui maailmalikufs muutunud olekus. Mõlemad elawast Jumalast äralangemise wiisid on sisemiselt sugulased, kuigi need end mitmeti awaldawad. Mõlemad, nii kiriklikkus kui maailmalikkus, on wana, ümberpöörmata inimese teed, mis teda weel enam Jumalast eemaldawad.

Jumala kogudus on alati hädasohus, sattuda kas pahemale wõi paremale poole kõrwalteele. Me oleme lihlikud, patu alla müüdnud, ja wõime ainult walwamise läbi usu elus kõrguspunktile seisma jääda. Päew päewalt, igal koosolekul, iga tegewuse juures peame uuesti eneste juuna läbikatsuma, kas see meid eesmärgile wiib.

Siis kaswame usus; siis on kogudus, mis Kristuse ihu on, elaw organism ja mitte ükski mõni organisatsioon. Mgelisejt suunast kõrwalteeladumist on efsalgu waewalt märgata. Nõnda kui tats rongi, mis jaamast väljasõites esiteks ühes sihis sõidawad ja lõppeks hoopis lahkuuna pööravad, nii wõime ka meie küll wäliselt kogudusesse kuuluda, kuid olles seesmiselt lahutatud, juba ammugi wale suunas edasi tormata. Wahid Siioni müüridel peaksid niisuguse hädasohu algilmapikke märkama ja enne pasunat puhuma, kui waenlane ligi jõuab.

Siidas awaldub ähwardaw maailmalikufs muutmine?

Kõige esiteks kaob järst wahe Jumala lapse rõõmu ja selle maailma lusti wahel. Leitakse ni mitmedki asjad süüdnud ja lubatawad olema, mida enne wäga eemale tõukamise wääriliseks peeti, nii kui: sportlikud wõistlused, teater, kino. Lubatakse end maailmalikkudest sõpradest jeltstondadesse meelitada, kus osawõtmine kahtlastest mängudest ja tantjudest järgneb. (Waewalt on tarwis siin nimetada, et mitte kõik muusikaalised palad kõlbmatud pole.)

Ilmaliku lusti läbi kaotatakse ära rõõm Iisjandas ja elawus koguduses, kuni lõppeks Jumalat ennast ja ühes sellega ka kõik muu kaotatakse. Tugew maailma mõju awaldub siis, kui riietuse küsimuses rohkem moodilehed kui Jumalale meelepäraline olek mõõduandwaks saawad. Igaüks teab, et moed on maailmast ettekirjutatud, ja et saatanlikud abimehed lihahimu osakonnast nende nõuandjad on. Siig liihikesed, lähipaistwad wõi käisteta riided, on õiguslega liha näitusele wäljapaneku teenistuses. Ka riieteuhkus, ja üle oma majanduslike tasapinna riieoemandamine, floorisjad ja kõrgekantsaga jalawarjud on wili, mis ainult maailmalikufs muutmise teel kaswab. Mõnikord piüitakse üteluslega: „Ma õmblen omale kõik riided ise“, riiete üleliigsust wabandada. Kuid need sõnad mõistawad

inimest weel enam huffa; sest kui keegi ise endale suudab ömmelda riided, siis peaks riietus alles dieeti lihtne ja kriitliku põhinõtte järele olema.

Ka siin on maffew iitleus: „Sõlb eestuju riidub hääd kombes.“ Siin ei wõi ka waifides mõõda minna asjaolust, et mõnes tohas jutlustajate naiste riietuse moodide üle kaebatafje. See on kahetfufe wäärt ja fogub fuure wastutufe igaihe peale, kes selles jüüdlane on. Sga jutlustaja peaks end oma naise riietuses kaasjüüdlaseks pidama. Kuid igal juhtumisel peaks enne läbiuuritama, kas nii mõnigi otfus wast fadefufe pääl ei põhjene ja liig ihefülgne ei ole. Me peatfime igauks end hoidma komistamiseks põhjufe andmises, kuid niifama ka komistamises; „seft kui keegi ööfel (pimedufes) kõnnib, see tõukab ennast, sest tema sees ei ole walguft“. Soan. 11, 10. Kus meie, jutlustajad, wõi meie perekonnad oleme effinud, jääb peame end parandama, kus aga meie öed-wennad armastufeta armufufe läbi on wead teinud, ja liiga kaugele läinud, jääb peawad nemad ümberpöörama.

Ka hingamispäewa pidamise mõistes wõime hoiatawaid maailmalikufs muutmise märke leida. Kui fergesti tehafje nüüd wäljaandeid jöötide ja jooftide otmifeks, olles hingamise päewal jalutuskäikudel, mida enne iialgi ei tehtud. Tundide festel mõnes löbustus-wäljaföidu lokaalis istumised, ajalehe lugemised, reifud hingamispäewadel, famuti tühjad kõned on mitmel pool moeks faamas, mida aga prohwet Jefaja 58. peatükis rõhutatavalt hingamise päewa teotamiseks nimetab.

Löppeks polegi enam ime, kui wanemad enda festwa maailmalikufs muutumise tagajärjel lapsed hingamise päewadel koolis käia lajewad. Wanemad annawad enda sees jellele wagale pettufele maad, et ega lapsed fundimifelt kafu pole, waid parem olewat oodata jeda aega, mil laps jüdamest ümber pöörab, kuid tõeliftult on jarnase teguwüüsi põhjufeks ainult ufupuudus ja tuimus.

Natufene joowimatut armufuft, mille üle peafhime järelemõtlemata, kuuleme wahest naabrite ütelfufest: adventiftid peawad hingamise päewal pühapäewa. Ja, kui hingamise päewaks ei ole toidud walmistatud, riided korraldatud, jalanõud puhastatud ja eluruumid korda seatud, siis faab hingamispäew tõeliftult „pühapäewaks“. Löppeks hoitakse ka weel puhtamad riided pühapäewal ilmalikus feltfkonnas käimifeks, ja hingamise päewal kantakse lihtfamaid riideid.

Kui kord müüri juba mõni pragu on teffinud, siis mureneb awaus iffa fuuremaks. Meid üffikasju meele tuletades, ei pea me mitte unustama, et parandus wõib jelles tulla ainult püha Waimu läbi, jeeftpoolt, kuid Jumala Waim teutfjeb firjatähe järele.

Koosolefutes awaldab end maailmalikufs muutmine wähefe ofawõtjate armuga kui ka järjekindla hiljaksjäämise ja enne jutlufe löppu äraminemise läbi. Niijugufed öed-wennad eelistawad alati ufjele kõige lähemaid iftmeid, sest nad igatfewad enam näha, kui kuulda. Et neil faajalaulmifeks soowi pole, siis jätawad nad lauluraamatu foju. Piibel muidugi kuulub ka jina, kus lauluraamatti.

Palwetamise ja tunnistufeandmise koosolefutes istuwad nad tummalt ja nende eestuju mõjub fülgehatfawalt, kuni löpeks niijugufed koosolefud ülearusfeks jaawad ja nad pidamata jäetakse. Seda enam aga fifendawad niijugufed liikmed jutlustaja järele, et jee igal koosoleful kõneleks. Jutlustaja iftkut liig kõrgesti hinnares jätawad nad kõik misjonitöö jutlustaja teha. Patutunnistufi ja lepituskatfjeid peawad nad hullufufeks, mõeldes, et nad löppeks äraunustamise läbi patuga ifegi hatfama jaawad. Sel teel faob ufklifude omawaheline ofafaamine iffa enam ja enam ja annab lahtmötetele maad. Kujunewad wäikefied erigrupid, kes rohkem jelletohafe kalduwufe ja teiste huwide mõjul, kui Jumala Waimu ja Kristufe armastufe läbi, foonduwad. Niijugustes ringfondades feerleb jutt wähem Jumala sõna ja ufuelu ümber, kui maailmalikfude asjade üle. Wali kõnelemine ja naermine tunnistab niijugufest waimuft ja häwitab iga ülewa tunde ja aufartufe Jumala sõna wastu. Kus fogudus juba jel mõödul on maailmalikufs muutunud, pole liiga imeftada, kui jutlustaja ka end nende kohaneda püüab. Jutlustamine on neile siis ju palju meeldiwam, kui palwe- ja pühenduskoosolefud. Jutlustaja teab, et löbustamine liikmeid paremini kofku kõmbab, kui palwetamine ja piibliuurimine. Ta ife efitab siis ka enda ulesastumifes ja riietuses wõimaliftult wähe jutlustajat ja jarnaneb ennem ofawale ärimehel, kui Kristufe teenrile. Kui maailm on kord fogudufes maad leidnud, siis awaldab jelle mõju igal alal. „Tämas on mind maha jätanud, ja wõtnud maailma, mis müüd on, armastada.“ (2. Tim. 4, 10.) Maailmalikufs muutmine on jündmus, mis wõib olla enne mõned aastad tarwitab, kuni jee täielifele langemifele wiib; aga Jumala armu läbi wõib jeda häwitawat arenemift peatada ja foguduft wõib juhtida meelepärandufe ja uue jumaliku elu poole.

Firiflikufs ja maailmalikufs muutmine religioonses ehtes. Raotufte wastu, mis senife uurimife kaudu päewawalgele tulnud, wõib aga ka firiflikufs muutmife läbi wälifelt wõidelda püüda. Püütakse karikat ainult wäljaitpoolt puhastada, kuid jifemifelt eemaldatfje iffa enam Jumalast. Selle järeldus on löppeks jumalafartatus tarretanud ufulifte kommete täitmifes.

Fogudufe firiflikufs muutmife alguft tuntakse harififtult fifendamifest jutlustaja järele. Sgas

koosolekus peab tingimata jutlustaja kõnelema. Koguduse wanemast ja tema abilistest või teisest liikmetest ei olewat küllalt, kuni lõppeks ei kõlba ka mitte enam ükskõik kes jutlustajatest, waid kõige parem kõneleja. Usutakse weel selles päris tulijalt üles ja põhjendatakse jutlustaja nõudmist asjaoluga, et olewat sõpru ja külalisi kaasa toodud. Seejuures unustatakse aga, et sõbrad ka ennem meid külastasid ja end just koguduse läbi, ilma jutlustaja jäälwiibimisetä, ligi tõmmatutena tundsid. Jutlustaja ei pea nende mõtete järele enam palwe- ega misjonitunde pidama — ta peab jutlustama.

Kogudus tahab ainult päält kuulata. Surruksjutlustamise hädaoht on palju suurem, kui enamjagu inimesi teawad. Kui kogudus ei räägi enam rõõmuist ja tänulikkusest usuelus, siis saab ta aste-astmelt ikka enam tegevusetuks kuni ta sureb, ja nõndanimetatud „pastori-kogudus“ ongi walmis.

Misjonitöö seisumajätmise kõrwal on weel teine suurem põhje, et kogudus jutlustaja tema tõelikust hingedewõitmise tööst eemal hoiab. Kogudus oma puudustega kasutab kogu tema aja endale.

Kogudusse tuleb vähem hingelisi ja äralangemine suureneb. Koguduse „rawitsemine“ mõtab kõik jutlustaja aja ära, kuid siiski suureneb langemine; siis on jälle rohkem „rawitsemist“ tarwis ja n. e., kuni wiimaks koguduse liikmete arvus seisak tuleb. Seisak on aga kindel tagasiminef.

Abinõud selle põhje ärahoidmiseks on lihtsad: laste iga liige iseseisew misjonär olla, pangega iga koosolek waimustatava mõitmistöö teenistusse. Siis saab iga liige olema terwe ning tugew, jutlustaja võib siis kogu oma jõu wälis- tööle pühendada ja kogudus võib ise kõigetugewam mõitja tööriist olla.

Misjufuges seisukohas asuwad meie kogudused? Meie jutlustajad on kogudusetööga ja raskustega koormatud. Koguduse wanematel ja ametnikkudel ei ole tihti küllaldaselt aega. Mõned neist on osawusetud ja ei suuda kogudust tarwilisel määral üles õhutada. Waimulikud, õhwrimeelsed ja mõjurikkad wanemad ja diakoonid, nagu neid mõnes koguduses leidub, on kindlalt kaitsmaks koguduse ilmalikuks muutmise wastu.

Rõikide koguduseametnikkude selles juunas arendamine peab meie suurim mure olema. Ei ole ka sellest küllalt, et 40—50 kogudusel mõnes liidus kõigest 10—20 jäsjeõnnistatud wanemat ja diakooni on. Kui meie iga liikme andeid arendada püüame, siis ei saa meil puudus olema meestest, wastustusrikkastele ametitele.

Närgmine kirilikuks muutmise hädaoht awaldub end kirikuruumide ülehindamises. Waimulikud terwe kogudus asetab kõik, ka koosoleku-

ruumi, koguduse rawitsemisele ja hingedewõitmise tööle. Iga ruum, millises võib ewangeliumi kuulutamise läbi uskmataid mõita, on pühha, ja kus kaks ehk kolm Jeesuse nimel koos on, jääb on tema ise kestel nende seas. „Sumalakodajid“ surunud kiwidest ei ole uue seaduse ajal enam olemas. Kui aga koguduse koosoleku ruum „Labea“ ja teiste armastuse tööde jaoks liig „pühaks“ saab; kui kogudusel või ka noorte osakonnal tundub tarwidus kooswiibimisteks, milliseid selles „pühhas“ paigas ei kõlba pidada, siis on kultuskirik, (ruum, mida selle pühaduse pärrast kummardatakse) walmis.

Misjufusel kirikuhoonel ei ole usklikkude koguduses sakramentlise teenistuse tähendust. Misjufune kummarduskoht kuulub pühade jäänuste austamise ja kummardamise seffa, kuna jultustamise- ja ettekannetesiaal just sõnakulutamise teenistuses peab seisma.

Pastorikirik ei võida hingelisi — tema ainult walitseb sakramentide üle ja saab oma liikmete juurekaswu oma koguduses siindivate laste kaudu. Elaw kogudus aga mõidab hingelisi ja seepärast tunneb ta rohkem tarwidust koosolekusalide kui kirikute järele. Me oleme seda läbi elanud, et kaswawad kogudused oma kirikuid igatsesid, kuid koguduse kirikusse kolimisega jäi koguduse kaswamine liikmete poolest täiesti soiku.

Mõni pastorikirik saaks ennemast wõlgu tege- ma, kui ta kas iüiri maksta või teisi kirikusse puutuwaid kuluseid tasuda ei suuda, (või püüaks teistelt kogudustelt abi saada) kui oma kirikut mõnel wabal õhtul mõninga kõlblise organisatsioonile koosoleku pidamiseks wälja iüriks, sest pühha ruum mõiks ju teiste poolt roojastatud saada. Kuid efs see ole hoopis katoliikline ja wanaseaduslik mõiste?

Ühes kirilikuks muutmisega saawad siis ka ristimine ja pühhaõhtusöömaaeg wälise pühadusega ümbritsetud. Soomulikult ei ole küll midagi muud pühhalikumat ega aulikumat, kui olla osajaamises Jeesusega. Kuid see ühendus peitub peaaesjalikult siidameühenduses ja mitte wee, leiwaga ja wiina tarwitamise wormis. Pühha õhtusöömaaeg peab olema alatine tung leppimise ja alandliku meele järele isekeskis. — Wattude andeksandmist ei saa me ka mitte pühha õhtusöömaaega leiwasöömise ja wiinajoomise läbi. Mõned õed-wennad toowad, tulles maailmakirikust, liig palju sakramentlist mõistet kogudusse. Siis igatsewad nad weel haiguse- ja surmawoodil pühhaõhtusöömaaega järele, kuna sellekohane piiblik kirjaldus (Kaf. 5, 14—16) neile koguni wõõraks jääb.

Legutsedes selles juunas saab ka wastjündinud laste, ühes nende emadega, õnnistamine kombeks, mida wabest mõnest kohast kuulda on.

Sellel teel tehakse lõppeks lihtsast noorjookoolilõpetamise omawahelisest koosolekust leeri-

ja perekonnapidu, ühes kõige maailmalikkude li-
landustega.

Ütelust „jumalateenistus“ tarvitatakse, pas-
torifikirikus koosolemise mõiste all. Muudu tege-
vusest kogudus mõtleb, et ta juba koosolekust
osavõtte läbi Jumalat teenib. Kui meie kogudusi
30—40 aasta tervel tuntakse, siis peab otse imes-
tama, kuidas praegu, vastandiks endistele aega-
dele ja ka piiblile, niisugused kiriklised mõisted
on sissepesitsemised ja kuidas suuremaju liikmeid
sellele kaasa teevad. Kindlasti teatakse seda küll
meel paremini, aga langus misjonitöö elavuses
kui ka loodus palme- ja tunnistuskoosolekute
osavõttus lähed käsitades sõna „jumalateenistuse“
tõusmisega. Kiriklik mõiste mõidab ja leigus sa-
muti.

Edasi peab nimetama ka veel ewangeliumi
teenrite kasvatus. Pühakiri näitab meile ette-
maatlikku valikut ja end kõlbavaks näitamist
enne, kui kogudus kedagi selle ülesande jaoks
seovitab: M. t. 13, 2; 16, 2. Jutlustaja kutse
koolipärasest ärastamisest ei kuule me midagi
algkoguduses. Alles jelles kirikus, millel „usu-
dogmad“ ja „usuteadus“ olid ja mis riigi poolt
üldal peeti, kus ei tarvitatud ewangeliste vaid
valitsejaid-kirikuõpetajaid, oli ainult koolieks-
ami läbitõdemise küllalt. Kindlasti peame me
hariduse põhjalikkuse alal, eneste ülesande koha-
sele kõrgusele püüdma, aga usukoost ja tege-
likku, tagajärjerikast tööd koguduses peab jutlus-
taja valiku juures ikka rohkem hinnatama, kui
koolisõpitud teadmist. Jutlustajad, kes end nende
ameti põlemas tules ei lasse ülesulata ja kes

rahvale ainult päheõpitud dogmat ette kann-
vad, need on kõigeesimesed kiriklikuks muutmise
eeldajad. Niisugused jutlustajad võivad pare-
mal juhusel inimese mõistust meenata, ja kogu-
dujel saab peagi rohkem kaajajooksjaid kui ka-
satõetajaid olema.

See üks hädaoht peitub teatud spetsialiseeri-
mises. Kui jutlustaja meie organisatsiooni osa-
kondi nii kui: hingamisepäevakooli, misjoni
osakonda, noorte osakonda, kooli- ja kirjanduse-
osakonda ainultki sellekohaste eriteadlaste hoo-
leks jätab, ja ta ise mitte enam kogu nende osa-
kondade ühendaja jide ei ole, siis lähed kooskõla
kaduma, ja asi saab nõrgestatud. Samuti peitub
aga ka kõike ühtekokku koondamises hädaoht, kui
kõige üle mõeldakse, korraldatakse ja seletatakse
ühelt isikult. Kogudus loobub siis peagi mõtle-
mast — ta ootab „korraldust“.

Ühest küljest võib spetsialiseerimine ja tje-
raliseerimine küll üldise tegevusvõimeid tõsta,
kuid siiski peavad täidesaatvad isikud, jutlustaja
ja kogudus, isiklikult ühendatuna tundma suure
loikuspõlluga.

Inimese ihus elab mahakiskum jõud, see sun-
nib Kristuse kogudust igal ajajärgul kiriklikuks
muutmisele. Nimelt Kristus, kes pea on,
võib oma ihu elava hoida. Ta on meile kõigile
õelmu: „Valvake!“ On tarvis ikka jälle uuesti
end Kristuse poole otustada. Kapten peab laeva
kursi kestvalt sihi suunas hoidma. „Kõik kõrv,
see kuulgu, mis Waim kogudustele ütleb.“
(M. 3.)

B. Drinhaus.

Kus on minu lapsed?

Vanematele nende Looja poolt kõigejuurem
ülesanne on nende laste kasvatamine. Lastekas-
vatus, see on kõige tähtsam osa abielus olevate
ülesandest ja kahjuks peab ütleva, et vähesed
vanemad mõistavad selle ülesande tähtsust
täielikult.

Lapsed on tulevane maailm, need on tulewi-
ku, kas valguse või pimeduse lewitajad, need on
olevused, kes tulevikus käidavad kogu maailma.
Nõnda järelemõeldes me hakkame mõistma, et
maaferal asuva rahva saatuse on Jumal usalda-
nud vanemate ja kasvatajate hoolde. Wane-
mad, kas olete enestelt küsinud, kas meie lapsed
saavad olema õnnistuseks maailmale? Kas ma
teen kõik, mis minu võimuses, oma laste jaoks?
Kas kasvatan ma neid nõnda, et kui kord siit
maailmast lahkuda tuleb, ma võin endale öelda,
et ma olen nende kasuks oma parimat teinud?
Kas võin olla kindel, et neil ei saa olema põh-
jusit etteheitmaks. Me peame selle üle järele mõt-

leva, kui veel hilja ei ole, ja mis tegemata
jätud, tegema.

Kasvatus.

Lastekasvatuse me võime jaotada kolme
osja. Esimest nendest ma nimetan kõlblikeks ja
jüüsilikeks. See kasvatus on kõige tähtsam ja
kuulub järjekorras esimesele astmele. Selle kas-
vatuse õpetajateks peavad olema lapse wane-
mad. Selleks, et lapsi kõlblikult õieti kasvatada,
peavad vanemad olema lähedases ühenduses
inimsoo juurima õpetajaga, Kristusega. Õppi-
des temalt, võime me ka eneste lapsi õpetada.

Kõlbline kasvatus on aga lähedalt seotud
jüüsilise kasvatusega, ilma milleta ei või lapsed
olla terved ja kasulikud elus. Lapsed kasvavad
üles ettevalmistamata eluks, olles haiged ja nõr-
gad. Vanemad peavad seepärast õpetama lapsi
kehakile tööle, alates juba päris noorest east,
pannes nende pääle wõistutusi ja seletades, mis-

ingused ülesanded võtavad neid elus ees. Sel viisil eluks ettevalmistatud lapsed ei kaota elu- tormides pead.

Teieastmeline kasvatus, — see on mõistuse arendamine. Palju vanemaid ei hoolitse selle eest, et anda oma lastele osaks hää kooliharidus. Nad võtavad aga sellega lastelt võimaluse olla tarvilikud eluks ja kasuks oma ligemistele. Lastele mõistuse arendamise me võime rahulikult jätta kooliõpetajate hooldeks, aga me peame jääljuures olema äärmiselt ettevaatlikud, kelle hoolde me usaldame eneste lapsed. Peatume siin pikemalt ja küsime: kes on me laste õpetajad? Millele neid õpetatakse? Kes on nende alalised jeltfilijed? Mis saab neist, kui nad kord lõpetavad kooli? Kas võimaldab see kooliharidus neile elu Jumala auks ja ligemise kasuks siin maailmas? Kas saab neist kord Kristuse riigi kodanikud? Need küsimused on meile, vanematele, väga tähtsad ja me peame peatama nende juures. Nähtlemataki tuleme me selle otse juure, et koolid üldse ei või anda me lastele niisugust kasvatusi, mis oleks kooskõlas Jumala tahtmisega. Et anda enda lastele —pääle ilmalikus elus tarvilise tarkuse — ka Jumala tundmist, selleks peame neile osaks saada lastma kristliku hariduse. Seda võivad aga ainult need kooliõpetajad anda, kes ise on istunud Snnistegija jalge ees olles alandlikud ja tajased. Ainult niisugused õpetajad võivad anda me lastele hariduse, kes õpetab neile Jumala tundmist. „Sest tema sees elame, oleme ja liigume meie.“ Kõik muu näib olevat tühine ja ei jää seisma.

Praegusel ajal on kõlbline langemine väga juur, ja vaatamata maailmaliku kasvatajate püüetele, seda langemise woolu peatada, lewineb see ikka enam. Kõlbluse küsimus on juurim probleem koolides ja kõik kasvatajad otijivad

abinõusid, kuidas hoida tagasi noortelugu kõlblise languse eest. Meie, usklikud, peafime hoolitsema laste usulise kasvatus eest. Me peame selleks kõik, mis võimalik, tegema, et meie koguduses võiks olla oma koolid, kus meie lapsed saaksid õige kasvatus ja Jumala tundmise. Koguduse omad koolid saavad olema õnnistujeks nii kogudusele kui lastele. Kooli toetavad kõik koguduse liikmed, makstes ühiselt kooliõpetajate palga ja kogu kooli ülespidamise kulud. Ükski tõelistest kristlastest ei või öelda, et kui mul ei ole lapsi, siis ei tarvitse ma ka osa võtta kooli ülevõlpidamisest. Meil kõigil on vastastikku kohuseid ja peame aitama kanda üksteise koormat. Me peame tegema jellekohased otijused ja neid kindlasti pidada püüdma. Me peame järjekindlalt teatud osa raha kõrwale pänema — nii palju kui Jumal selleks võimalust kingib — et seega tarviduse korral enda laste haridustööd toetada ja neid Jumala töö jaoks ette valmistada.

Kolmandaastmelist kasvatusi ma nimetan määramatuks. Me peame teadma, et meie lapsed saavad kasvata tud, vaatamata sellele, kas me ise võtame sellest osa, või ei, kas hoolitsemise laste eest, või mitte.

Kui kristlikud kooliõpetajad ja me ise, vanemad, ei hari eneste lapsi, siis õpetab neid „tänav“. Tänavalapsed ja naabrid ei unusta kahtamast juhust, õpetada neile kõike, mis neile enestele hää ja armas. Kas võime ikka edasi olla rahul ja õnnelikud, teades, et lapsed saavad niisuguse kahtlase kasvatus e? Lapsed on Jumala and ja ta on neid meile kinginud selleks, et me neid mõistime kasvata da tema auks. Kasvatame seepärast enda lapsi nõnda, et kord mõistime oma Loojale öelda: „Siin olen mina ja lapsed, mis ja mulle oled annud.“

T. T. Babienko.

G. B. Adv. K. E. L. 9. aasta-peakoosolek.

Wana-aja Jumala rahwal olid erilised kogunispühad, mille puhul nad juuri õnnistusi Jumalalt said, tingimusega, kui nad üksmeeles ja armastuses koos viibisid. Sedasama on ka nüüscaduse, eriti lõpuaja Jumala rahvale toetatud, mida viimane aastakoosolek meie liidus, 18.—23. juunini 1929. a. Tallinnas Merepuisteel 14-a, ka tõendas.

Neg konverentiks olid joodus — maarahwal kawatööd tehtud, heinaajaks veel piht aega seetõttu ka osawõtt kaunis elam. Kogudusi esindasid 123 saadikut, pääle selle veel mitteametlikke külalisi üle terve Eesti.

Wäljaspoolt Eestit külastasid konverentisi diwisjoni sekretär W. E. Mead, diwisjoni kolpjuht C. E. Weaks, uniooni esimees T. T. Ba-

bienko ja uniooni juhatusliikmed N. Sprogis, K. Saknit ja K. Kose.

Liidu esimees avab konverentisi Laam. laulu 122-ga — lootes üksmeelt ja hääd wainu koosolekutel näha. Peale siisejuhatawa märkuse, esitab esimees kandidaate mitmesugustesse nõukodudesse või komisjonadesse, kellele ülesandeks on konverentisi jooksul ettepanekuid saadikuile teha.

Ühel häälel walitakse järgmised nõukogud:

1) Otsuste wäljatöötamisonukogu:

w. w. S. Karu, S. Undritz, Ed. Mey, K. Saknit, J. Daniel, Ed. Wägi, A. Aug, A. Klement, W. Wärengrub, P. Allweiss, J. Wilba, A. Kala, J. Nuf, Ed. Koppel, C. E. Weaks, N. Sprogis.

2) Liidu nimetamisnõukogu:

w. w. P. Raudsepp, J. Mäa, S. Köhler, M. Aug, M. Clement, T. T. Babienko.

3) Liidu jutlustajatele lubade väljaandmisnõukogu: M. Bärengrub, M. Clement, G. Lattif, T. T. Babienko.

Aruanded, liidu esimehest alates kuni iga ühikliku jutlustajani ja misjonitööliseni, olid kõik rõõmustavad ja elustavad.

Esimees, L. Niffar märgib oma aruandes, et aasta alul oli liidul 11 misjonitööliselt, aasta lõpul aga 13, vaatamata sellele, et kaks tööliselt aasta kestel kaotanud olene. Hingelised Issandale aasta jooksul mõidetud 107, ehkki ajalik ja mainiline surm oma tööd teinud on, on aasta lõpul puhast juurevõit jüski 42 hinge — tänu Issandale nende kallite hingede eest!

Allesjatud diagrammi abil näitab esimees Adwentliikumise päikese tõusu Eestis. Aastat 30 tagasi algas ta. Mõnedki elatanud õed wiibijid koosolekul, kes ajutamisajast veel järele jäänud on. Nende püstitõusu vaatlejad koosolejad erilise aukartujega.

Adwentitöö on Eestis järjekindlalt tõusnud, — praegu on meil liikmeid 1421.

Liidu kassapidaja S. M. Mäa aruanne on rõõmustav ja huvitav, nii et seda saadikud endale saada soovivad, mida ka tulevikus lubatakse teha. Liidu anded ja kinnis on järjekindlalt tõusnud.

M. Bärengrub, Liidu firjandusosakonna juht, toonitab oma aruandes, et tähtsamaid osi meie tegemuses on firjanduse lewitamine. Kolportöörid on möödunud tegemusaastal läbimüüdnud 10.000 krooni väärtuses, koguduste liikmed 9530 fr. — mis näitab, et liikmed sama agaralt tegutsenud, ja oma waba aega kasutanud on, kui elufutjelised kolportööridki. Seepärast kaaswõitlejad, — kõik lewitagu meie hääsijultst firjandust! „Tõe Sõnumite“ lewitamises on järjekindlat tõusu näha, — kuid veel pole lõppsaawutus käes. Lõpuks soovib aruandja rikkalikku Issanda õnnistust edaspidijeks tööks, ühtlasi tuletab ka korralikku arweteõiendamist meele.

Liidu noorsoo osak., hing. p. kooli ja sijemisjoni osakondade sekretär toob samuti rõõmustava aruande. Hing. p. kool — meie koguduste jüda — lööb normalaselt, väljaarwatud wäikejed erandid, mis ju igas kehas ette tulewad; noorsoo ja sijemisjoni osakondades on edurikas töö käimas. Selmine aruandja juba nimetas firjandusmüügi edu liikmetelt, wõrreldes seda kolportööridega, kuid nüüd kuuleme veel illatawamat uudist, et koguduse liikmete ja noorte püblitunnid ja misjoni kulaskäigud aasta jooksul wõrdunud 18—20 jutlustajale. Tõesti tähtis on liikmete kaasabi. Olene ju kõik üheks ja samaks otstarbeks fufjutud — hingelised päästa. Ei wõi ka ükski misjonitööliline aruandes

mõidetud hingi ainuühtigi „oma tasku“ panna, waid meie kõik olene ülitänuilifud kaasabi eest. Issanda riigis särawad iga hingewõitja kroonis ta kallid pärlid.

Et kuulnud aruannet hinge wajutada, laulawad wennad T. T. Babienko, K. Safrin, M. Sprogis ja Ed. Mägi laulu „Loetage tööd“ — mis koosolejatele hääd meelt jünnitas, tema ülesõhutada sõnade, kui ka jelle poolest, et wälismaa wennad Eesti keelega püüawad laulus katset teha. Paljud soovivad laulusõnu kaasa wüia. Käesolewas „Misjoniteadetes“ rahuldame jelle soowi.

Wiimased aruandjad on liidu jutlustajad ja misjonitöölised. Suwitaw koosolek! Kõigil on midagi enese kogemusist kõnelda, — küll walu, küll rõõmu; jääb waenlase päälekäimist — kuid jälle auliku wõitu ja — kõik töölised tulewad lõikuswäljalt, wihud kaasas!.. Suwiga, liigutuse ja tänutundega kuulatakse aruandeid ja wafine palwe tõuseb nii kuulajate kui ka tööliste jüdamest: tulewal aastal soovime veel juuremat edu näha!

Konwerentzi hingamispäew ja pühapäew fufjunesid ilusateks päewadeks. Hingamispäewa hommikul wara oli ristimine, kus nii mitmed Issandaga uut seadust tegid. Hing. p. jutlus W. E. Read'i poolt liigutas koosolejate jüdameid. Tõotati uuesti hoolsamalt Issandale ja hingedepäästmisele elada.

Pühapäew — noorte päew! Nii mitmegi huvitawa ja tähtsa küsimuse üle räägiti läbi ja peeti nõu, nii kui: — „Tões juurdunud ja Kristuses wõitja noorjugu“, „Noorsoo kaswatus, terwishoid, elufutse“ jne., millest noored ise elawalt osa wõtsid. Noorte päewa pärast lõunal ja õhtul rõõmustajid noored koosolejaid ettekannete ja muusikapaladega.

Järgmine päew — Saanipäew — oli noorte korraldusel matt roheliste — Pirita metsa. Siin wõis noori, kui hirwi hüplemas ja kui lunde kikkamas näha. Issegi mõnele wanale wenuale-õele tulid noorusmängud meele ja nad tegid rõõmjusti kaasa. Õhtul wõeti laul huultele ja sammuti kodu poole...

*

Gespool nimetatud nõukogud panid konwerentzi jaadikuile järgmised ettepanekud ja otsused ette, mida ka kõik ühel häälel wastu wõeti:

I. Nimetamisnõukogu esitatud ettepanek Liidu ametnikkudeks 1929./30. aasta jaoks walida:

a) Liidu esimees: L. Niffar; sekretär Ed. Mägi; kassapidaja Amanda Mäa; noorsoo, hing. p. kooli ja sijemisj. osakondade sekretär Ed. Reh; firjandusosak. juhiks ja wastutawaks toimetajaks M. Bärengrub; kolportööride juht P. Alweiss.

b) Liidu nõukogu: L. Niffar, M. Bärengrub, Ed. Mägi, A. Klement, Ed. Mey, P. Raudsepp, A. Midri.

c) Revisjonikomisjon ja arwete nõukogu, kes ühes Liidu nõukoguga oimal alal tegutses: P. Treier, S. Köhler, A. Jansen.

II. Liidu töölisele lubade wäljaandmise nõukogu ettepanek:

a) Sisseõnnistatud jultustajad:

L. Niffar, M. Bärengrub, A. Klement, A. Aug, Ed. Mägi, Ed. Mey.

b) Ewangelistid: P. Alweijß, J. Daniel, J. Wilba.

c) Piiblitöölised: S. Undritz, S. Karu, A. Sabraf, Amanda Ruka.

III. Otsuste nõukogu poolt ette pandud otsused:

1. O t s u s: Tänuotlus.

Läinud konverentzi aastal oleme maitanud Jumala rikkalikku õnnistusi ihu ja hinge poolest. Ta on meid töes rõõmustades ja juurdudes aidanud teiste hääks töötada ja kallid hingesid tööle wõita. Kõige jelle Issanda juure armu eest awaldame Teile jüdamlikku tänu ja töötame endid paina unesti juurema anduwusega Tema altarile.

2. O t s u s: Kolportööri töö otsus:

Meie usume, et Issand meie päewil oma tööd wägewamini, kui keegi kunagi enne, just kolportööri töö läbi teeb, seepärast, julgustame meie kolportööre jeda aulist tööd edasi jatkama ja ottime ustawaid õde-wendi, kes kolportööri töö omale elututjeks waliks. Ka otsustame jelle tähtja tööharu eest tõõjemalt palwetada.

3. O t s u s: Kooli otsus:

Et meie koguduste kallim warandus meie lapjed ja noorjugu on, keda hingewaenlane mitmejagustel wiisidel, — eriti ilmaliku kaswatuse läbi hukata ähwardab, seepärast peame meie kui kogudused, kõik tegema, et meie noori ilmalikust mõjust eemale hoida ja kristlikku kaswatuse alla juhtida. Selleks soowitame neile meie misjonikooli astuda.

4. O t s u s: Sijemisjoni otsus:

Kuna koguduse liikmete töö wiimase kuulutuse lõpetamises ülitähtjat oja etendab, siis soowitame liikmete wäljaõpetamist sijemisjoni tööharudes, neile andes praktilisi juhatusi kursuste ja loengute läbi:

5. O t s u s: Sijemisjoni otsus:

Kratundes, et kirjanduse lewitamine on üks kõigeparemaid ja mõjukamast abinõudest wiimase kuulutuse kandmises, soowitame kogudustele pöörata enam tähelepanu jellele tööle, oodates, et iga liige müügile wõtaks 3 lehte ja iga noorjoo liige 5 lehte kuus, kusjuures nad 30 % hinnaalandust jaaksid.

6. O t s u s: Sijemisj. ja Lõif. tänu töö otsus:

Et häda maailmas ja töö wadjadused juurenewad, ning meie, kui ühijusele, rõõken nõudeid misjoni alal esitatakse, palume meie õde-wendi oma jõudude kohaselt oja wõtta misjonitöölise eneseohwerdamisnädalast ja „Lõifustänu“ töös täiearwulise osawõtuga kõigeparemat teha. „Lõifustänu“ eesmärgiks on 8.800 krooni.

7. O t s u s: Diafoni otsus:

Et koguduseelu üleschitamiseks on tarwitud hästiõpetatud diafonid, siis soowitame:

1) Et kõigis kogudustes iga kuu üks diafoni koosolek nende õpetamiseks ära peetaks,

2) et peaks tähelepanu pööratama õde White kirjadele ja koguduse lehes ilmumate ülesõhutsutele,

3) et kõigis kogudustes asutataks Dabita ühingud armastuse ja halastuse töö tegemiseks.

8. O t s u s: Terwishoiu otsus:

Kuna terwishoiu uuendus adventliikumise paremaks käeks on, siis eotame, et liidu juhatus teid leiaks õpetuse andmiseks koguduse liikmetele algajmelises haigerawimises ja terwisliise toidu keetmises.

9. O t s u s: Wolitus liidu nõukogule:

Wolitame Seitsemenda-päewa Adventisti koguduste Gesti Liidu nõukogu kõigi ostu-müügi lepingute sõlmimiseks ja nende wäärtuste wäljamaksmiseks ning wastuwõtmiseks, kui ka kõigi Liidu asjade ajamiseks konverentzi aasta jooksul ilma eraforralise peakoosoleku kokkufutsumisea täies ulatuses iieieismalt tegutseda.

10. O t s u s: Aruanded:

Otsustame liidu kassapidaja aruannet paljundada, et asjast huwitatud jaadikud wõiksid sellega lähemalt tutwuneda.

11. O t s u s: Palwepäewad:

Otsustame pöörata wastawate juhatusliikmete poole, et tulewikus oleks meie palwepäewad kas jõulupühade ajal ehk pääle pühade, ning meie konverentid mitte pühade nädala sees, mis takistab töötawaid koguduse liikmeid kokku tulla.

12. O t s u s: Sing. päewa kooli otsus:

Et hingamispäewa kool on üks juuremateit abinõudest liikmete töes jüwendamiseks ja meie noorjoo ning töesõprade Kristusele wõitmiseks, siis soowitame hing. p. kooli tähtsust kõrgemalt hinnata, tema mõju täiendada ja osawõtjate arwu tõsta.

Armsad kaaswõitlejad! Olete wist huwiga ilalolewaid otsusi lugenud. Nad on töesti tähtjad ja wadjalised meie töös Issanda wiinamisel. Kõõimus kerrib, kuidas ja kes peab neid otsusi

teostama? Võige õigem vastus sellele oleks: „Mina“ — see tähendab iga ühikliku liikme püha kohus on oma esindajate — saadikute — poolt väljatöötatud otsusi oma koguduses tegelikku ellu viia ja seda kõige paremini Jumala riigi töö ka-

juks tarvitada. Seepärast loetagu neid hooliga, ja viidagu palves läbi. Selleks jõudu Issandalt!

Ed. Mägi,
Liidu sekretär.

Toetage tööd.

1. Kallist tööd nüüd tunnend sa,
Mida paljud põlgavad.
Tööle enmast pühenda,
Jõudu ülalt selleks saad.

Koor: Toetage tööd, mu vennad,
Toetage tööd,
Kätt nüüd koorma külge sea,
Paku oma abi pea,
Illes vennad, toetage tööd!

4. Tõsta lippu kõrgele,
„Edast“, nii hüüdkem kõik;
Ära iial tagane,
Waat', ju saabub meie wõit.

2. Valmis igaks lahinguks
Piüia ennast relwasta,
Tõe eest seisku igaiüks,
Ära iial kohku ja.

3. Tuleb iiksi wõidelda,
Seisa siis, kui kiideon
Sulgesti, sest Jumala
Abi kindlast ligi on.

Ed. Mägi tõlge.

Kas ja wõid sedasama öelda?

Tänawu juwel tegi liidu esimees mulle ettepaneku külastada kogudusi ja grupeid Wiljandi ja Järwamaal. Sää meelega olin ettepanekuga päri, sest talwise kohapäälolemise järgi tundub soowi pisut kaugemale minna ja kogudustega teisel kohku puutuda. Päälegi, et meil Tallinnas kirikus suurem remont käimas, olin ma täiesti waba ettepaneku wastuwõtmiseks. Külastasin Suure-Saanit, Wiljandit, Tarwastut, Siit, Paidet, Kärut ja Vellit kaksikorda ja pidalitöbiste maja Tarwastu ligidal. Kõikjal olid meil auhised koosolekud ja Issand õnnistas meid rikalikult, — tahaksin aga eriti mõnda külastäigust pidalitöbiste majas kirjutada.

Almusime sinna Tarwastu koguduse juhi w. Awikuga ootamatult. Olin küll eelkäte juba nädal warem saatnud, kuid see oli kuidagi wiisi kaduma läinud. Majandusilem hra Lepik kuuldes meie soowi, meie koguduse alla kuuluwa kabele liikmele pühaõhtusöömaaga jagada, wõttis meid wäga lahkelt wastu, pisut oodata paludes läks teatama sellest meie kabele haigele ühuele. Almusdes warsti wälja haigemajast teatas, et haiged õed sõnumi üllatuse ja rõõmuga wastu wõtnud ja lubasid nii kiiresti kui wõimalik, end selleks ette valmistada. Dotamisega kajutasin jutlemiseks hra majandusilemaga, kes lahkelt küsimustele wastas.

Haiged on siin praegu üle 80-ne, peaaegu ühewõrdiselt mees- ja naishaiged. Mõned on

jiia toodud lapsest saadik. Wäljunud põle siit keegi, sest haigust peetakse parandamatuks ja wäga nakkawaks. On ka wäga raskeid haiged — pimedaid, jalutuid, sõrmedeta jne. — Kuri sõoja töbi on oma halastamata tööd teinud. Piüitakse haigetele nii palju kui wõimalik lohutust pakkuda. Paljud on endale aeda putkakese — „juwimaja“ ehitanud, ja wiibivad terve juwe jääl. Omal ajal olewat siin ka laulu- ja muusikafoor olnud — pillid kõik praegu olemas — kuid juht — haige — olewat oma filmanägemise kaotanud ja seetõttu on sel alal seisak. Toidu teedawad haiged ise, saawad selleks tooresaineid. Terwemad teedawad haigematele, — mõnele teedab ka rawila teenija, Pärin, — kuidas on haigete meeleolu? On juba oma olukorraga harjunud. Mõnes, kui haigestunud isik jiia tnuakse, tuleb raskust ette, isegi meeleheitmisi. Kui aga räägitakse paranemisest, siis lepid haige wiimaks olukorraga ja ootab...

Wiimaks on ette valmistused tehtud ja meie tohime rawilasse astuda. Gesruumis riietume walgeisse mantlitesse. Seda peawad kõik külastajad tegema ja äratulles enese käed subli maadilahuga pesema. Smelik, kurb tunne waldab hinge, liikudes siin majas... Sammume maja teisele korrale — rawila kirikusse. Puhas, walge ruum wäikeste altari ja kantsliga. Et meie neid ei tarwita, on meie jaoks laud walge linaga walmis seatud. Saalis istuwad pinkidel

foosolejad — haiged, noori ja vanu. Muidugi on foosolekule termemad tulnud, kuna üsna jõuetud ja viletsad eemale jääma on sunnitud. Majandusülem eitab mulle meie kaht liiget, kes otse laua kõrval aset mõtnud on. Muihin kohe waimuliku talituse juure. Rõnelesin Matt. ew. põhjal hooldajast Ksast, kes linnukesi ja lillekesi tunneb — weel enam meid inimlapsi. Püüdsin näidata armastawa Sia heldust ja abi — lohu- tasin oma koormat tema pääle weeretama ja juhtisin waimu filmi aja pääle, kust patt ja haigus pärit ning siirdusin siit eeloleamisse aulikku olu- konda, mil patt, haigus, pisarad, surm jäädawalt kaotatakse. Nii mitmedki haiged kuulafid pisar- filmil ja waitfelt ohates neid mõtteid. Juhtisin ka sellele tähelepanu, et meie peafime oma olu- forraga rahul olema ja pöördusin siis keset kõnet meie kahe õe poole küsimusega, kas on nad rahul omaga, millele jaatama wastuse sain. Pärast waimulikku talitust wiibifime pisut weel koos ja wahetasime mõtteid. Meie kaks õde on juba noorest east saadik haiged. Meil oli siin ennem

kolm õde, kuid üks suri mõne aasta eest. Prae- gused õed on mõlemad täiesti pimedad. Teisel on pääle selle weel käed ja jalad haiged — puuduwad mõned sõrmed, puudub ka nina ja on muud rikked näos ja suus. Küsin neilt üht ja teist nende saatuse üle ja ajetan siis lõputusi- muse: „Kas te olete õnnelikud Kssandas,“ millele nad pisarfilmil wastasid: „Jah, meie armastame oma Kssandat! Meie teame, et tema on meie Päästja! Temaga tahame rahul olla, sest meie teame, et ta meile rohkem pääle ei pane, kui kanda suudame. Jah, me oleme väga õnnelikud!..“

Milised ütelusid! Mõttele nende pääle, kaas- wõitleja! Wahel kaebad ja, sul olemat liig ras- ke, tulewat kiidimus pääle, ei humwita enam usf ja kogudus — ei elu... Julged ja nõnda rääkida? Mõttele nende viletsate pidalitõbiiste pääle, kuule nende sõnu keset haigust ja walu, keset pimedat ööd ja jõuetust: „Meie oleme wä- ga rahul ja õnnelikud!..“ Kas ja wõid sedasama öelda?

Ed. Mägi.

Tallinna „M. W.“ noorte misjonireis.

Noortes pesitjeb tahe, jõud ja energia; neis awaldub elu. Kes tahab oma asja läbi wiia, see katjub wõita noori. Noortele rajatakse meie tu- lewik. Et nüüd noortes on enegria ja tegevus- tahe, siis peab neile muretsfema ka tegevusala. Kaswatajad ja juhtiwad mehed on mures, kui- das anda noortele kasulikku tegevust ja selts- konda. Kuid läbielamused ja tõfiasjad näita- wad, et kasulikuum tegevus on siiski kristlikul alal. Sää! wõiwad noored, moraalfet kahju kannatamata, wälja arendada oma wõimed... Adwentnoorsool on lootusrikas tulewik.

Särgnewalt tahaffin pühendada mõned read adwentnoorsoole.

Adwentnoorsoo tegevus on mitmesugunc. Talwel toimitakse wast nõnda, nagu juba ilmas- tik ja olud seda nõuawad, kuid suwel jääb see töö enam-wähem seisma ja siis lähewad meie noo- red üle rohkem praktilisele tööle. Siis tehakse misjonikäike, külastatakse kaugel maal asuwaid grupisid, ühfikuid liikmeid jne.

Möödunud suwel tegid Tallinna M. W. noo- red iarnaseid misjonikäike palju, kuid praegu tahaffin neist kirjeldada üht.

Kawatseti teha misjonireisu Pifawere afun- dusse, kus elawad meie kog. liikmed Bloompuud ja weel mõned teised. Sää! taheti jutlustada kohalikus koolimajas ja pidada ka noorsoo koos- olekut. Mõeldud — tehtud. Noorsoo tiifikid olid wälja jagatud, ühestulijad kindlaks määra- tud — neid oli kümme isikut ja reis algas.

Kaafikule jõudes on kõik kenas meeleolus. Astume rongilt maha ja igauks waatab, kas ehf filmab wastutulnud hobuseid, sest lubati ju was- tu tulla. Kuid neid pole näha. Pifaweresse... 15 km. — on ka karnis rasked pakid, mõned noored pole harjunud käima. Ah, meie õed, kui meeleldi aitaks teid edasi! Edasi peab saama... Oli ühes ka paar rattameest — üks sai noodi- paki ning teisele seoti selga paar gitarret.

Rattamehed jõitsid minema, kuna ülejäänud reifuseltskond jäi tulema jala. Mõni km. edasi jõudes oli eelfõitjatel rõõmus üllatus — hobo- sed tulid wastu!

Kohe pandi asjad tee ääre majja ja jõideti tagasi kuulutama rõõmusõnunit mahajäänu- tele. Warsti jõudsid ka hobused kohale ning meie misjonireisijad asusid juurele wanfrile.

Ilm oli tõesti ilus, mis meie meeled tegi rõõmsaks ja Looja wastu tänulikuks. Masadelt, põldudelt ja metsast nopiti ühes palju lilli ja reis läks apartusteta ja rõõmsalt kuni sihtko- hani. Siin oli lahke perekonna Bloompuude talu, kus meile wõldi südamest: „Tere tule- mast!“ Warsti kostitati meid ka kojutawa õh- tusöögiga. Pääle selle westfid weel mõned läbi- elatud sündmustest südamlikku juttu. Lõpuks olime kõik üheskoos õhtupalwel, mille järele kõik rahulikult uuele suifusime.

Sonnikul ärgates korraldasime endid hing- gamispäewa kohaselt, õppifime hingamis- p. kooli õppetükki jne. Pääle lõunat oli meil weel laulu-

G. P. U. Roguduste Eesti Liidu kolmanda weerandi aruanne 1929.

Rogudused ja grupid	S i s e m i s j o n i t ö ö												Hing. päetva fool					
	Liikmed	Aruandjad	Kas peetakse igakuul. misjonitundi?	Misjonitöökäigud	Õpililugemised ja wälised koosolekud	Koosolekutele too-duid	Kirjiti. aotit. forrad	Õalgetatöitöised	Lehti lewitatud	Traktate lewitatud	Lehtijaid kogutud	Raamatuid lewitatud	Kirje kirjutatud	Wastufeid saadud	Liikmed	Reform. ofatöidajaid	Klaasid	Sapfed
Antsa . . .	18	7	ja	9	25	10	—	1	83	61	—	—	—	15	12	1	—	
Haapsalu . .	26	14	ei	24	58	—	7	9	35	3	—	3	2	24	15	2	1	
Halliku . . .	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	11	2	—	
Jõgeva . . .	30	12	—	45	42	3	48	9	130	—	—	—	—	31	32	3	—	
Jõhwi-Walaste	10	2	—	4	2	1	—	—	30	10	—	1	2	10	10	2	—	
Kawastu . . .	16	7	ja	304	44	11	13	28	134	8	—	3	—	16	16	2	—	
Kullamaa . .	16	7	ja	12	7	1	1	12	60	—	—	—	10	17	11	2	—	
Kuresaare . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	32	7	—	
Kärdla . . .	10	1	—	2	2	—	—	6	157	—	—	—	—	10	11	1	—	
Käru	16	2	—	10	—	—	—	—	170	—	—	—	—	14	12	3	—	
Narwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	45	11	10	
Otepää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	20	2	—	
Paadremaa . .	9	4	—	7	21	2	4	—	17	1	—	—	—	12	16	1	—	
Paide	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	40	5	6	
Pärnu	74	44	ja	275	312	41	282	14	344	15	2	24	62	85	60	7	20	
Põltsamaa . .	39	23	—	117	383	113	285	17	295	12	—	16	25	41	37	3	3	
Rakvere . . .	80	58	ja	68	83	51	46	38	647	—	—	7	—	95	62	8	—	
Suschenhof . .	26	7	ja	4	39	28	38	—	69	19	—	4	25	12	7	1	—	
Suure-Jaani . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25	2	—	
Tallinna . . .	379	136	ja	326	258	278	339	64	568	135	7	199	38	346	259	29	21	
Tapa	20	7	ja	143	19	97	80	24	459	21	—	32	21	21	19	2	—	
Tartu	179	155	ja	485	808	73	777	235	1178	132	8	92	49	231	157	26	12	
Tartwastu . .	18	4	ja	9	8	3	3	4	25	1	—	—	—	18	21	1	4	
Tõrwa	16	2	ja	—	—	—	—	—	40	—	—	2	—	17	18	2	2	
Walga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	26	7	2	
Wiljandi . . .	29	6	ja	40	53	24	35	2	24	—	—	11	2	15	11	2	—	
Wõru	39	12	ja	7	44	17	39	32	48	5	—	11	12	39	23	3	—	
Õisu	9	1	ja	6	—	—	—	—	7	4	—	—	—	9	3	1	—	
Alatvere . . .	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	7	1	—	
Kokku	1132	511		1897	2208	753	1967	495	4520	427	17	405	248	128	1424	1018	139	81

Tallinn, 15. okt. 1929.

Ofatöndade sekretär G. Ney.

Selle weerandi aruanne on wäiksem kui eelmine, mis pole tuigi rõõmustaw nähe. Meie lipufirjal seisab — „edasi!“. Kas ei tule selle tagasimineku põhjust otsida wäiksemas tegevuses liikmete poolt ja mitte-ustawas aruandmises? Püüame järgmist weerandit teha palju paremaks, et aasta lõpetus edu tunnustega. See oleneb ära igast foguduse ametnikust ja igast liikmest.

Sisemisjoni osakond.

Toimetaja Ed. Ney.

Keedetud kühmes.

Doktor Birkenstock, kes töötab Briti Keel-Aafrikas, kõneledes tööst mis tehakse pidalitöbiste asunduses, ütleb: „Ükski asi ei rõõmusta mind nii wäga, kui see, et ma näen neid pidalitöbiseid, kes tulewad ilma käteta ja toowad oma wäikese kühmese, mis on saadud, wõib-olla nende perekondade teenistujest. Me ei wõta nende

raha, waid laseme neid jeda wijata wee nõusse, kus me keedame jeda umbes pool tundi ja paneme selle siis teije kühmese hulka.“

Meie mustad öed-wennad ärajöödud kättega wõiwad olla ustawad Jumalale, mis wabandus on neil, kui me Leda rõõwime? Isjand ootab ja wõtab wastu kühmest mitte üksi neilt waestelt pidalitöbistelt, waid oma rahwast igalpool; ja me peakime olema seda tänulikumad ja truui-

mad, kuna võime elada paremais olukordes ja olla vabad sellest hirmuast haigusest. Kui me Jumalat rõõwime, siis jääb patu pidalitõbi meie külge, mis omaga kaasa toob jäädama hukatuse. Igawene arm võib nüüd veel igaihte puhastada ja Kristuse sõnakuulmise juure juhatada.

G. N.

Uued inimesed.

Mida auline wiimane töö võib teha, jelle kohta paar wäljawõtet misjonäride teadaannetest. Üks tähtis ärimees Perust, Soona-Ameerikast, kes on Lima linnapea wend, annetas suurema jumma loikustänu töö jaoks ja andis sealjuures korrajale järgmise tunnistuse:

„Mulle walmistab see head meelt, et wõin toetada teie tööd, sest ma tean selle olemat töö, mis annab praktilisi tagajärgi. Mõne kuu eest reisin ma Perene piirkonnas ja külastasin doktor Stahli misjonit Metraros. (Dr. Stahl on meie arst-misjonär seal piirkonnas). Kui ma poleks näinud oma filmadega seda tehtud tööd seal, siis poleks ma wõinud uskuda, et on võimalik niisugune mõjukas muudatus nende Kungo metslaste elus. Nad olid tõeliselt tsiviliseeritud, ilujasti rietatud, puhtad, harides maad eluüldpidamiseks ja on täielikult mahajätanud oma metsiku elu. Te leiate mind alati walmis olemat teie töö toetamiseks.“

Ainult kuus aastat tagasi oli juur Eschojeuli saar, mis kuulub Salomoni saarte gruppisse, tihedas pagana pimeduses. Nende korduwate kutsjete peale — neile üht õpetajat saata — läks sinna tööle üks noor pärrismaalane oma abikaasaga. Kui hiljuti misjonär Campbell külastas seda saart ja seal asuwaid nelja misjoni jaama, kirjutas ta:

„Enne ööpühkusele minemist pühitsemine Dio ja Sisiata inimestega Issanda õhtuöömaaga. Jällegi oli seal imeasi meie filmade ees, kui nägime kuidas koosoleku ruum täitus meestest ja naistest, kes tundeliselt ühinesid meiega selles pühalikus talituses; need olid mehed ja naised, kes alles kuus aastat tagasi olid kurjawaimude kumardajad! Kas on tarwis mingisugust suuremat imet, et weenda inimesi elawa Jumala wäes? Kindlasti mitte. Kaks noormeest — Nangaha ja Kioto — olid need, keda Jumal tarwitas, et tuua wälja saatanaga wangelast ligi 200 inimest. Jumala käsi on wägew päästma.“

Kui Issanda töö on küllaldane korda saama nii suurt muudatust metslaste juures, kes on elanud seni äärmises teadmatuses ja sügawas

patuelu pimeduses, kui palju enam ei wõi ta meile igaihele tuua täielikku wabadust ülesõhtu köidikutest! Advent kuulutus on „Jumala wägi õnnistuseks igaihele, kes seda usub“. Ta ei pea mitte üffi jääma meie teadmisesse, peaufuks, waid tungima südamesse, et põhjalikult muuta meid selle kuu jarnaks, kes meid on armastanud ja ennast annud meie pattude eest.

*

Inimesel, kes elab õigelt ja on õige, on tema waikimises enam wäge, kui teisel tema sõnades. — Phillips Brooks.

Noored ifta eesotjas.

Räesolewal aastal otjustas P.-Euroopa diwisiõni nõukogu paluda diwisiõni noorsoo osakondi koguda teatud summat 1929. aasta jookkul, mille läbi saaks järgmisel aastal Aafrikas 10 pärrismaalast töölisi ülal peetud. Wäike osa sellest diwisiõni eesmärgist langeb Eesti noortele. Iga üffiku noorele tuleb aasta jookkul koguda 175 senti ja ära anda oma osakonna kaudu ehk otsekohe kontori saata. See ei tohiks liig raske olla, kui juba õigel ajal selle peale mõtelda. Ka võib kirjanduse müügist, mille pealt suurt profent antakse, selle osa koguda, juhusel, kui kellegi teenistus talle seda ei wõimalda teha omast taskust. Sagedasti peame imestama wiimase liikumise juure edu üle, mis igale poole tungib. See saab siiski ainult edasi kantud wäikeste rahwa jõupingutuste läbi. Jumal õnnistab ustawust. Seepärast ei tohi meid effitada asjaolu, et me suurt korruga ei jassa teha. Teeme, mis me wõime.

Räesolewal juhul pöörame kõikide noorte poole, ka üffikult elawate poole, et te oma ustawust ka siin üles näitaksite wäike Aafrika wastu. Kui mõni wanem liige tahab aidata noorte koorimat kergitada, siis wõtame tänuga selle abi wastu, mida wõite kontori ära saata oma koguduse kasjapidaja läbi ehk otsekohe. Et meil ainult lühike aeg weel on jäänud järele sellest aastast, siis kogume oma sendid kiirelt kokku, et meeks aastaks oleks eesmärk käes.

Mehena waitib tark seal, kus ta warem poijestejena rääkis.

Tõsiseks õnneks kuulub julgus; kelles see puudub — on õnnetu.

Kriitus meelitab, laitus haawab, ja siiski on wiimases palju rohkem tõtt kui esimeses.

Üffiku nr. hind 5 senti.

Wäljaandja: „G. P. Adw. Eesti Liit“. Teelimesed kui ta rohakaadetused saata Amanda Nufal'e Merepuiestee 14-a. Tallinnas. Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Merepuiestee 14-a. Tallinnas.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühise trükkoda, Pilt tän. 2.